

ÖĞRETMEN ABDULLAH LÜTFÜ

Günümüzde Keban Barajı'nın suları altında kalan Ağın'ın Kopinik köyünde 1855 yılında doğmuştur. Henüz dokuz yaşlarındayken önce babası Molla Halil'i ardından annesini kaybeder. Kardeşleri ile anneannelerinin yanına yerleşirler.

Abdullah Lütfü, Elifba ve Kur'an-ı Kerim'i babası vefat etmeden önce, babasından öğrenir. Anneannesi de "Oku! İşin lazım değil" diyerek Abdullah Lütfü'yü okumaya teşvik eder. On bir, on iki yaşlarındayken bugünkü Başpınar (Ekirek) köyüne tahsiline devam etmesi için gönderilir. Hastalanması nedeni ile köyüne geri dönmek zorunda kalır. Abdullah Lütfü içindeki okuma arzusuna karşı koyamaz ve tahsilini geliştirmek

üzere Harput'a gider. Harput'ta beklediği eğitimi bulamadığından bir süre sonra da oradan Diyarbakır'ın yolunu tutar. Diyarbakır'da da beklediği okula kavuşamayan Abdullah Lütfü tekrar köyüne geri döner. Bir müddet köyünde çiftçilik yapan Abdullah Lütfü'nün içindeki okuma sevdası onu bu defada İstanbul yollarına düşürür. İdadi mektebine kabul edilmek için Arapkirli Kamil Paşa'ya, Şehzade Yusuf İzzeddin Efendilere ve Padişaha dilekçe yazsa da muvaffak olamaz. İstanbul'da kaldığı bu süre zarfında bir basımevinde dizgicilik işine girmiştir. Köyüne dönerken yanında getirdiği bir kitap Abdullah Lütfü'nün Farsça öğrenme arzusunu artırır. Köyüne döndükten bir müddet sonra Keban kazasına giderek Rüştüye Mektebinde okumaya başlar. Henüz tahsiline devam ederken kendi köyünden gelen teklif üzerine köyüne dönerek ilk öğretmenlik hayatına kendi köyünde başlar. Kısa bir süre öğretmenlik yaptıktan sonra tekrar İstanbul'a öğrenimine devam etmek için gider ancak parasızlık yüzünden yeniden köyüne dönmek zorunda kalır. Bir müddet daha kendi köyü ve bitişik köylerde öğretmenlik yapar.

1875 Osmanlı – Sırp muharebesinin son dönemlerinde halkın gönüllü olarak memleket müdafaasına katıldıklarını duyunca "Ah, ben de İstanbul'da olaydım, gönüllü giderdim" diye düşünürken kendini üçüncü defa İstanbul'da bulur.

İstanbul'a vardığında Sırplarla ile muharebe bitmiş fakat Rusya ile savaş başlamıştır. Orduya gönüllü olarak yazılarak Varna tarafına sevk edilir. Ordunun yenilmesi üzerine yakın civardaki bir köyde imamlığa başlar. Bir süre çalıştıktan sonra İstanbul'a döner. Oradan da köyünün yolunu tutar. Köyüne dönerken Ankara yakınlarında Elmadağ'ın ıssız bir yerinde eşkıyalar tarafından soyulur. Yanında getirdiği kitapları da elinden alınır, gözlerinin önünde

parçalayıp yakılır. Bu soygun Abdullah Lütü'nün zihninde yara açar. Kitapları onun için kutsal ve değer biçilemezdir.

Köyüne dönen Abdullah Lütü'ye Ağın tapusundan bizimle çalış talebi gelir. Daha göreve başladığının haftasında tapu alanların sıkıntısına tanık olur. Tapuda çalışırken tapu kâğıtlarının üzerinde parasızdır yazmasına karşılık, para ile satılmasına tahammül edemez. Önce çalışan memurlarla para alınmaması için mücadele eder. Muvaffak olamayınca bu kez vatandaşlarla para vermemeleri için mücadele etse de bunda da muvaffak olamaz.

Abdullah Lütü, meslek dışında açılan bir sınavı başararak çeşitli yerlerde, özellikle de Elazığ yöresinde ilkokul öğretmenliği yapar. Dini bilgisi ve öğrendiği Fransızca yoluyla elde ettiği müspet bilgiler sayesinde saygın bir öğretmen ve halk önderi olur. 1921'de Ankara'da toplanan Maarif Kongresine dinleyici olarak katılır. Abdullah Lütü Türkiye'de 1926'da erdemlilik ödülü alan üç öğretmenden birisidir.

Onun ilginç bir çalışması da, eski harflerle Türkçe okuma yazma öğretimine ilişkin yeni bir yöntem geliştirmiş olmasıdır. Bu, hece ve kelime yöntemine karşı cümle öğretim yöntemidir. Bu konuda hazırladığı bir alfabeyi Osmanlı Eğitim Bakanlığına gönderir, fakat muhtemelen bir eğitimci diploması olmadığı için görüşleri dikkate alınmaz.

O, her yerde ileri görüşlü, yeniliklere açık, yurtsever, eğitimin gücüne inanmış bir öğretmen ve halk önderi olarak karşımıza çıkar.

Abdullah Lütü, vatandaşlara okumazsanız, vicdansızlar tarafından her zaman, her yerde, kandırılırsınız diyerek, ömrünü vatandaşların okuma yazma öğrenmeleri için tüketir. Abdullah Lütü her rastladığı kişiye “kafadar okuyor musun ?” diye sorar, her yerde öğretim yapmaya çalışır ve bir yandan başında sarıkla camiye ibadet için giderken, bir yandan da kilisede bir papazdan Fransızca dersleri alır. İştittiği bir Fransızca kitabı alabilmek için Ağın'dan kalkıp, Şebinkarahisar üzerinden Giresun'a, oradan da vapurla İstanbul'a giderek kitabı alıp geri döner. Fransızcayı sınıfsız (kara tahtasız) ve öğretmensiz şekilde öğrenmiş olması ve bir kitap için o kadar yol gitmesi nedeniyle de halk ona “Tahtasız” lakabını vermiştir.

Yaşadığı toplum içinde kişisel çıkarları yüzünden hiç kimseyi en ufak bir şekilde incitmemiş, ömrü boyunca manen ve maddeten etrafına yararlı olmak gayret ve himmeti ile yaşamış örnek bir insandı.

Emekli olduktan sonra dahi öğrendiklerini öğretmeye devam etmiştir. Fahri olarak öğretmenlik yaptığı dönemde kendisine verilen hediyeyi kabul etmeyerek “bunları kabul edemem kafadar, devlet bana emekli maaşı veriyor. Ölünceye kadar öğrendiğimi öğretmeye mecburum” demiştir.

Nisan 1931'de vefat eden Öğretmen Abdullah Lütü Efendi daima Ağın'a ve Ağınlıya hizmeti amaç edinmiş, Ağın'a müspet ilmi ve müspet düşüncüyü getirmiş; son nefesine kadar köksüz inançlarla, haksızlıklarla, kötülüklerle durmadan savaşmış;76 yaşına kadar halkın yararına faziletli çalışmanın çok parlak örneklerini vermiştir.

Ömrünü okumaya adayan Abdullah Lütfü'nün her gördüğü kişiye "kafadar oku" sözü bir bakıma Ağınlılar tarafından vasiyet olarak kabul edilmiştir. Ağınlılar bu vasiyeti en iyi şekilde yerine getirip okuma yazma oranını yüzde yüzlere kadar çıkarmışlardır.

Görev Safahatı;

Vazifenin İsmi	Başladığı Tarih	Ayrıldığı Tarih	Çalıştığı Süre		
			Gün	Ay	Yıl
Polis Çavuşluğu	1882	1883	1	6	-
Beşiktaş Mektebi Hamidi Muallimliği	1883	1885	2	-	-
Okunamadı	1885	1886	-	5	13
Eğil Nahiye Müdürlüğü	1886	1887	-	11	9
Diyarbakır İptidai Müdürlüğü	1887	1893	5	7	-
Mardin Rüştü Mü.	1893	1894	-	8	19
Diyarbakır İdadi Muavini	1894	1895	-	8	15
Mezrai Marifet Elaziz Muallimliği	1895	1895	-	9	15
Atranos Rüştü Muallim Evcelliği	1896	1897	-	11	7
Pertek Rüştü Muallimi Evveli	1897	1900	3	2	-
Ağın Rüştü Muallimi Evveli	1900	1908	7	-	12
Çemişgezek Rüştü	1908	1909	-	10	25
Van Darulmuallimin Muallimi Evveli	1909	1910	-	8	14
Hakkari Maarif Müf.	1910	1911	1	11	-
Elaziz İptidai Muallimliği	1911	1912	-	6	-
Keban Rüştü Muallimi Evveli	1912	1913	1	5	26
Hekimhan İptidai Muallimliği	1913	1917	2	11	17
Ağın İptidai Baş Muallimliği	1917	1925	8	3	-
Keban Kız İlk Mektebi Baş Muallimliği	1926	-	-	-	-